

Bestuursverslag Associatie Wijkteams 2018 en 2019

Inleiding

Vanaf 2016/2017 zoekt een groep wijkteams elkaar op met als doelstelling samen te leren en door te ontwikkelen. Mede naar aanleiding van de evaluaties van de Jeugdwet en de Wmo voelen zij begin 2018 de urgentie om wijkteams landelijk steviger te positioneren en gesprekspartner te worden aan landelijke tafels. In maart 2018 wordt daarom besloten de Associatie op te richten en een ZZP-er in te huren om te ondersteunen. Een achtkoppig oprichtingsbestuur neemt het initiatief en stelt zich garant voor de kosten. De vereniging Associatie Wijkteams wordt in oktober 2018 formeel opgericht. Statutair¹ is bepaald dat het bestuur jaarlijks verantwoording aflegt over de gang van zaken in de vereniging, over het gevoerde beleid en over de financiën.

Aangezien de vereniging pas in het laatste kwartaal van 2018 formeel werd opgericht is over dat jaar geen apart verslag opgemaakt. Dit verslag betreft daarom de boekjaren 2018 en 2019

Organisatie en bestuur

Het oprichtingsbestuur bestaat uit:

1. Marleen Beumer - OKT Amsterdam (Voorzitter)
2. Jeanny van den Berg - WIJ Eindhoven
3. Marenne van Kempen - Lokalis / Buurteams jeugd en gezin Utrecht
4. An Theunissen – Jeugdteams ZHZ (Penningmeester/secretaris)
5. Ans van der Velden – Plusteam Geldrop-Mierlo en Waalre
6. Mario Nossin – SMD/Wijkteams Enschede
7. Marion Goedhart – Jeugd en gezinsteam Holland Rijnland
8. Willem Kramer – CJG Capelle aan den IJssel

Vanaf april 2018 wordt een programmamanager ingehuurd, Quirien van der Zijden. Zij krijgt de opdracht om de oprichting van de vereniging te begeleiden, het bestuur te ondersteunen, de activiteiten van de associatie te coördineren en contacten met landelijke partners op te bouwen.

Om te kunnen verbreden, draagvlak te vergroten en bruggen te kunnen bouwen, heeft het bestuur in 2019 een Adviesraad ingesteld met daarin: Monica van Berkum, Philippe Delespaul en Souhail Chaghoulani.

Jeanny van den Berg en Mario Nossin beëindigen in 2019 hun dienstverband en treden daarom met ingang van april uit het bestuur van de Associatie. Zij worden opgevolgd door:

- Mirjam Kuin - WIJ Groningen
- Cecile Ter Beek – St. Sociaal Team Houten

In de opstartfase komt het bestuur gemiddeld eens per twee maanden bijeen. Vanaf medio 2019 wordt duidelijk dat een dergelijke frequentie niet meer nodig is. Het versterken van de Associatie als een netwerk van betrokken leden vraagt om een platte organisatie en een andere positionering van het bestuur. Naast de formele rol van Voorzitter en Penningmeester/secretaris worden de overige bestuursleden steeds meer actief betrokken leden, naast andere actief betrokken leden.

Ledenberaad

¹ <https://associatiewijkteams.nl/new/wp-content/uploads/2020/05/afschrift-akte-van-oprichting-vereniging.pdf>

Tenminste tweemaal per jaar vindt een ledenberaad plaats: in november voor de vaststelling van begroting en beleidsplan van het daaropvolgende jaar, in juni legt het bestuur aan de hand van jaarstukken verantwoording af over het voorafgaande jaar.

Ook het vaststellen van de jaarlijkse contributie en de benoeming van bestuursleden vindt plaats in een ledenberaad.

Ledenberaad 2018

- Op 6 juni 2018 vindt het eerste ledenberaad plaats met 16 leden. Begroting en de contributie voor 2018 zijn daarin vastgesteld (zie bijlage 1). Ook is gesproken over de doelstelling en inhoudelijke agenda van de associatie. Deze worden in de zomer van 2018 vastgelegd in een brochure².
- Op 1 november 2018 zijn in het tweede ledenberaad door 17 leden de begroting en contributie voor 2019 vastgesteld (zie bijlage 3). Op voorstel van het bestuur is de contributie naar beneden bijgesteld om de drempel voor nieuwe leden te verlagen. Ook zijn afspraken gemaakt over de inhoudelijke prioriteiten. Deze afspraken zijn begin 2019 uitgewerkt tot een uitvoeringsagenda.

Ledenberaad 2019

- Op 27 maart namen 15 leden deel aan een strategisch ledenberaad over de koers van de associatie en is de uitvoeringsagenda 2019-2021 vastgesteld
- Aan het ledenberaad van 20 juni namen 6 mensen deel en is afgesproken om geen aparte bestuursvergaderingen meer te houden maar deze te combineren met een ledenberaad. En dit te koppelen aan een inhoudelijke sessie om (reis)tijd te besparen. Hoewel de begroting nog tekorten laat zien wordt besloten de contributie niet te verhogen maar gezamenlijk in te zetten op de werving van meer leden.
- Het ledenberaad op 27 november staat in het teken van kennismaken met de adviesraad. Met hen voeren we een dialoog over de positionering van de associatie en besluiten we een brief aan de ministers te schrijven in reactie op hun brief over kwetsbare kinderen. Er nemen 16 leden, inclusief 6 bestuursleden deel. Vaststelling van de begroting 2020 vindt plaats per mail.

Inhoudelijke agenda en activiteiten

Voor 2018/2019 is de inhoudelijke agenda vastgesteld rondom vier thema's: Veiligheid, Vakmanschap, Verantwoording, Wijkgericht werken.

1. Veiligheid

Marion Goedhart en Ans van der Velden zijn de bestuurlijke trekkers van het thema veiligheid en vertegenwoordigen samen met Quirien het perspectief van wijkteams in diverse landelijke overleggen: het programma Scheiden zonder Schade, Geweld hoort nergens thuis en Actieprogramma zorg voor de jeugd / actielijn 5 jeugdbescherming. Met deskundigen uit acht wijkteamorganisaties formuleerden we de transformatiebeweging die we rondom het thema huiselijk geweld en kindermishandeling met elkaar willen maken en publiceerden deze op onze site³. Het vormt ons vertrekpunt in gesprekken aan landelijke tafels, maar ook in de twee brieven over kwetsbare kinderen, die we eind 2019 aan de ministers de Jonge en Dekkers stuurden⁴.

2. Vakmanschap

² https://associatiewijkteams.nl/new/wp-content/uploads/2019/10/20180927-Associatie_wijkteams_brochure-mail.pdf

³ <https://associatiewijkteams.nl/veiligheid/>

⁴ <https://associatiewijkteams.nl/new/wp-content/uploads/2019/12/Transformatie-noodzaak-en-kans-voor-kwetsbare-kinderen-18dec2019-brief-met-bijlage.pdf>

Marenne van Kempen en An Theunissen zijn de trekkers van het thema vakmanschap. Centrale vragen: wat is de kern van het vak van wijkteammedewerker? Hoe geven we vorm aan leren en opleiden? Hoe versterken we de beroepsidentiteit? Vanaf 2018 komt een werkgroep met vertegenwoordigers van zeven wijkteamorganisaties, NJi, Movisie, BPSW, VWS en Hogeschool Utrecht regelmatig bijeen. Gevoed door interviews met klanten en professionals ontwikkelde de werkgroep het document *Kern van het vak*⁵. Dit document beschrijft beknopt de essentie van het vak en wordt breed gedeeld door de leden. Het draagt daarmee bij aan een meer samenhangend opereren naar onze diverse partners; lokaal, regionaal en landelijk. De werkgroep initieerden eveneens de beweging “wijkteamprofessionals prachtig vak” waarin professionals verhalen over wijkteams verzamelden en onderling uitwisselden⁶.

Daarnaast is An namens de Associatie lid van de adviesraad van het SKJ. Ook vinden in het kader van vakmanschap gesprekken plaats met Sociaal werk NL en hun registerplein. Met Jeugdzorg NL, Associatie jeugd en NJi organiseerden we drie inspiratiesessies Vakmanschap Jeugdprofessional.

3. Sturing en verantwoording

Willem Kramer en Mirjam Kuin (eerst Mario Nossin) zijn de trekkers van deze lijn. In 2019 werd een bijeenkomst onder de titel “Waarde van wijkteams” georganiseerd. Ook vond onderlinge uitwisselingen plaats van de verschillende wijzen waarop wijkteams vorm geven aan hun verantwoording. Jeannette Vader (SWT Leiden) en Tamara van Altena (Wijkteams Amersfoort) voerden in de zomer van 2019 samen met Quirien gesprekken met diverse deskundigen op zoek naar mogelijkheden om als gezamenlijke wijkteams vorm te geven aan (onderling te vergelijken) vormen van verantwoording. Conclusie was dat dit, gezien de lokale diversiteit in opdracht en context plus de complexiteit van hulpvragen en de keten, geen haalbare/wenselijke/realistische benadering vanuit de Associatie zou zijn. In het najaar organiseerden we samen met de Erasmus Universiteit en de Universiteit Leiden de sessie “Drie jaar onderzoek teamwerk in de wijk”.

4. Wijkgericht werken

Marleen Beumer en Cecile Ter Beek (voorheen Jeanny van den Berg) zijn hier de trekkers en hebben samen met Quirien actief geïnvesteerd in Actielijn 1 van het landelijke Actieprogramma Zorg voor de jeugd. Deze actielijn richt zich op het verbeteren van de toegang tot jeugdhulp (lees: wijkteams). Waarbij het de wens van Minister de Jonge was om tot 3 of 5 modellen voor wijkteams te komen en landelijke kwaliteitseisen op te gaan leggen. Om belemmerende centrale regelgeving te voorkomen is op drie sporen geïnvesteerd :

- Laten zien wat goed gaat en hoe wij van elkaar leren.
Het ministerie van VWS heeft subsidie toegekend voor het schrijven (2018) en uitvoeren (2019 – 2021) van het Programma wijkgericht werken en lerende netwerken versterken⁷. Dit plan voeren we uit met ondersteuning van Movisie en NJi (in het kader van hun programma Integraal Werken in de Wijk). Voor de periode 2020-2021 ontvangen we extra subsidie voor de inzet van 3 inhoudelijk deskundigen uit wijkteams tbv dit programma.
- Actieve participatie aan de landelijke werkgroep actielijn 1, en (bijvoorbeeld) de 24-uursessie van het Ondersteuningsteam Zorg voor jeugd over de toekomst van de jeugdzorg.
- Constructief kritisch meewerken aan het KPMG-rapport “basisfunctionaliteiten lokale teams”.

Overige activiteiten

⁵ <https://associatiewijkteams.nl/new/wp-content/uploads/2020/05/De-kern-van-het-vak-versie-8juli2019.pdf>

⁶ <https://associatiewijkteams.nl/vakmanschap/>

⁷ <https://associatiewijkteams.nl/new/wp-content/uploads/2019/08/wijkgerichtwerken-uitvoeringsplan-2019-2021.pdf>

Naast de hierboven beschreven activiteiten organiseerden we regelmatig inspiratiesessies: Sociale Netwerk Strategieën (voor professionals en bestuurders: 50 deelnemers), Anders organiseren van het sociaal domein (werkbezoek: 10 deelnemers), Preventie in en met de wijk (17 deelnemers), Van medezeggenschap naar zeggenschap (37 deelnemers), Van curatie naar preventie (met Verdiwel en associatie jeugd: 60 deelnemers), De Wij in Wijkteams (17 deelnemers), Teamwerk in de wijk (10 deelnemers). Ook voerden we gezamenlijke dialogen over actuele onderwerpen en rapporten, om onszelf te scherpen en landelijke ontwikkelingen te beïnvloeden. Zo gingen we met elkaar en de RVS in gesprek over hun werkagenda en organiseerden voor hen een praktijkbezoek bij SKT Westland. In de loop van 2019 zijn diverse netwerken gestart: het netwerk van juristen (10 leden), van HR-adviseurs (17 leden) en van functionarissen leren en opleiden (34 leden, inclusief NJi, Movisie, Ondersteuningsteam Zorg voor jeugd/OZJ, Hogeschool Utrecht). Eind 2019 is een intervisiegroep voor zes bestuurders gestart, mogelijk begint in 2020 een tweede groep. In 2019 is ook gestart met de voorbereiding van de Dag van de Wijkteams.

Daarnaast onderhielden we contacten met landelijke partners: de ministeries van VWS en JenV, de VNG, DIVOSA, NDSD, Sociaal werk NL, SKJ, NJi, Movisie, NCJ, OZJ, RVS, Toezicht sociaal domein. De landelijke bekendheid is in korte tijd flink toegenomen, regelmatig komen verzoeken binnen voor interviews of deelname aan onderzoeken. In de blog van Zorg en Welzijn werd de Associatie medio 2019 neergezet en aangemoedigd als goed initiatief.

De basale website waarmee we in 2018 zijn gestart is in 2019 omgevormd tot een volwaardige site met informatie over de associatie en onze activiteiten. Het besloten platform dat hier onderdeel van uitmaakt wordt in beperkte mate benut. De bestuurders van de verschillende wijkteams gebruiken wel zeer actief de gezamenlijke whatsapp-groep om informatie (dilemma's en kansen) te delen en de dialoog op bepaalde onderwerpen met elkaar te voeren. Vanuit hier worden ook regelmatig inhoudelijke inspiratiesessies op gedeelde inhoudelijke thema's gestart.

Financiën

Begroting en resultaat 2018

In de ledenvergadering van 6 juni 2018 is de begroting voor 2018 vastgesteld, de organisaties van het oprichtingsbestuur gaven daarbij een garantstelling om eventuele tekorten te kunnen dekken (bijlage 1). Op basis van een lijst van geïnteresseerde wijkteams waren de inkomsten uit contributie geraamd op € 118.834,-. Uiteindelijk bedroegen deze inkomsten €76.650,-, het aantal daadwerkelijke aanmeldingen lag lager dan de interesse leek aan te geven (Resultatenrekening bijlage 2). Om toch het beoogde jaarplan uit te kunnen voeren is subsidie aangevraagd bij VWS, voor het schrijven van het plan Wijkgericht werken. Deze subsidie is toegekend, maar door vertraging bij het ministerie pas begin 2019 ontvangen. Naast deze subsidie aanvraag hebben we € 12.000,- bezuinigd op de uitgaven. Ondanks die ingreep eindigden we 2018 met een tekort van € 29.987,-. In de ledenvergadering van 1 november 2018 is besloten dit niet te op te lossen met een eenmalige extra contributieverhoging, maar door groei van de vereniging het tekort geleidelijk weg te werken. Met een verantwoordelijkheid voor alle leden om zich in te zetten om nieuwe leden aan te brengen.

Begroting en resultaat 2019

De begroting voor 2019 is vastgesteld in de ledenvergadering op 1 november 2018 (bijlage 3). De begrootte opbrengsten, uit contributie plus subsidies van VWS, bedroegen € 155.000,- en komen overeen met de daadwerkelijk gerealiseerde opbrengsten (€ 154.375,- zie resultatenrekening in bijlage 2). De uitgaven in 2019 bedroegen € 142.769,-, waardoor we dat jaar positief afsloten (€ 11.606,-). Daarmee is het tekort op de balans teruggebracht naar € 18.381,-.

Financiële vooruitblik

Doelstelling is om het tekort binnen twee jaar te hebben weggewerkt. Voor 2020 waren de inkomsten uit contributie begroot op € 84.500,-, doordat zich nieuwe leden hebben aangemeld komt dit bedrag minstens € 10.000,- hoger te liggen (zie bijlage 4)

Dankzij de coronamaatregelen verwachten we dat de kosten voor zaalhuur € 10.000,- lager uitkomen dan begroot. Mogelijk zijn we daardoor eind 2020 al uit de rode cijfers.